

مرز زمینی و دریایی ایران به روی گردشگران خارجی بسته شد

ایران زمین- ورود گردشگر خارجی به استثنای ۱۲ کشور فقط از مرز هوایی امکان‌پذیر شده و مرزهای زمینی و دریایی همچنان به روی گردشگران بسته است. به گزارش ایسنا، وزارت کشور در دستورالعملی که پیرو مصوبه ستاد ملی کرونا از شنبه چهارم دی ماه ۱۴۰۰ به اجرا گذاشته است، ورود مستقیم و غیرمستقیم مسافر از هشت کشور آفریقایی از جمله بوتسوانا، نامیبیا، اسواتینی، لسوتو، زیمبابوه، مالاوی و آفریقای جنوبی و چهار کشور اروپایی انگلیس، فرانسه، نروژ و دانمارک را به مدت ۱۵ روز ممنوع کرد. توقف دوباره صدور ویزای گردشگری و ممنوعیت ورود گردشگران خارجی به کشور براساس این مصوبه، با واکنش‌های اعتراضی مواجه شد. در نتیجه این اعتراض‌ها و رایزنی عزت‌الله ضرغامی، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با ستاد ملی مدیریت کرونا و وزارت کشور، این مصوبه و دستورالعمل مربوط به آن اصلاح شد و معاون گردشگری نیز از برداشته شدن ممنوعیت ورود گردشگران خارجی صرفاً از «مرزهای هوایی» مطابق با رأی جلسه‌شنبه چهارم دی‌ماه ستاد ملی کرونا خبر داد و تأکید کرد: ممنوعیت ورود مستقیم و غیرمستقیم از ۱۲ کشور مصرح در بندهای اول و دوم دستورالعمل وزارت کشور و مصوبه ستاد ملی کرونا، به مدت ۱۵ روز همچنان برقرار است.

کاهش ۳۰ تا ۱۰ درصد آبدهی قنات‌های خراسان جنوبی

بیرجند- آبدهی قنات‌های خراسان جنوبی درسال جاری ۳۰ تا ۱۰درصد کاهش یافت. به‌گزارش خبرگزاری صداوسیما، مدیر آب و خاک و امور فنی و مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان گفت: این افت آبدهی به‌دلیل خشکسالی‌های متعدد و طولانی‌مدت و هوابین بودن قنات‌ها است. اکبر محمدی افزود: کاهش آبدهی قنات‌ها به معنای حذف شدن قنات‌ها نیست و پس از بارندگی مجدد دبی قنات افزایش می‌یابد. به‌گفته‌وی، امسال حدود ۳۰ درصد از قنات‌ها مورد تعهد یعنی ۲۵۰ کیلومتر و به تعداد ۵۰ درشته قنات به‌صورت دیون توسط پیمانکاران پیمان‌بازسازی و مرمت شده است. محمدی افزود: اعتبارات مصوب استان نسبت به سال قبل چهار برابر افزایش پیدا کرده، ولی از آنجا که اوراق اسناد خزانه اسلامی به‌صورت سه ساله است، حجم عملیات اجرایی تا ۵۰ درصد کاهش داشته است. وی گفت: در مجموع هزار و ۹۴۷ رشته قنات در خراسان جنوبی وجود دارد که حدود پنج هزار و ۳۰۰ رشته قنات در سامانه قنات‌ها ثبت شده است.

محمدی افزود: به توجیه به اهمیت تأمین آب از منابع زیرزمینی در خراسان جنوبی تشکیل ستاد احیای قنات‌ها از صوبیات سفر نوزدهم شهریور امسال رئیس‌جمهور به استان است که با عنوان «ستاد احیا، بازسازی و مدیریت قنات استان خراسان جنوبی» به‌طور رسمی از ۲۸ شهریور ماه آغاز به کار کرد تا مرمت و بازسازی قنات‌ها سرعت بگیرد.

خاموشی فلرها در عسلویه الزامی شد

بوشهر- مدیرکل حفاظت محیط زیست استان بوشهر گفت: برای بهبود وضعیت آلاینده‌گی‌ها در عسلویه، خاموشی فلرها (مشعل‌ها) و بهبود سیستم‌های کاهش آلاینده‌های صنایع در این منطقه الزامی شد. به گزارش خبرگزاری فارس، فرهاد قلنی‌نژاد اظهار داشت: براساس مصوبه هیات وزیران و کارگروه ملی کاهش آلودگی‌های محیط زیست این منطقه، بهبود شرایط شبکه فلر از الزام‌ها است. وی افزود: باید صنایع منطقه در برطرف کردن اشکال‌های فنی سریع عمل کرده و در هنگام بروز مشکلات فنی منجر به آلودگی در اسرع وقت برای توقف آلودگی اقدام کنند که در این زمینه تأکیدهای لازم به این واحدها انجام شده و در صورت هر گونه کوتاهی مراتب از طریق شکایت در مراجع قضایی پیگیری می‌شود. قلنی‌نژاد یادآور شد: در عسلویه علاوه بر مشاهده فلرها و سوختن گازهای ارزشمند در برخی از مواقع فلرها با آلودگی بسیار بالا فعال می‌شوند که آلودگی‌هایی غیرقابل تحمل را برای ساکنان منطقه رقم می‌زند.

وی یادآور شد: براساس ارزیابی‌های صورت گرفته آلودگی اخیر نیز ناشی از اشکال فنی در فن استک فلر بود که به محض مشاهده آلودگی پیگیری لازم انجام و تعمیرات توسط پالایشگاه صورت گرفت که با اقدام‌های صورت گرفته اکنون وضعیت فلر آلاینده نرمال شده است. قلنی‌نژاد اظهار کرد: صنایع مستقر در جنوب استان بوشهر در راستای حفظ سلامت ساکنان منطقه باید خود را موظف به رعایت اصول محیط زیستی بدانند زیرا در این زمینه هیچ‌گونه کوتاهی پذیرفته نخواهد بود.

سگ گله شکار کرد، دامدار جرم به شد

شیراز- رئیس پارک ملی قطروهه گفت: یک دامدار، ساکن روستای ده برین واقع در منطقه حفاظت شده بهرام گور، با رها کردن سگ گله خویش در منطقه، موجب از بین بردن یک فرد جبیر (گونه حمایت شده) شد. به گزارش خبرگزاری فارس، جواد مهدی‌پور گفت: عمل ارتکابی دامدار، جرم بوده و مستلزم تعقیب کیفری است. لذا با توجه به شناسایی دامدار، مراتب به منظور سیر مراحل قانونی، صورتجلسه شده و به مقامات قضایی ارجاع خواهد شد.

رئیس پارک ملی قطروهه تصریح کرد: جرمه ضرر و زیان وارده به محیط زیست بابت شکار غیرمجاز یک رأس جبیر مبلغ ۲۵۰ میلیون ریال بوده که فرد متخلف موظف به پرداخت آن است. رئیس پارک ملی قطروهه خاطر نشان کرد: سگ‌های بی‌صاحب و سگ‌های چوپان‌ها، یکی از معضلات و دشمنان اصلی حیات وحش و محیط زیست به شمار می‌روند و گاهی صدمات ناشی از حضور سگ‌ها در طبیعت از شکارچیان حرفه‌ای بیشتر بوده و جبران‌ناپذیر است. مهدی‌پور اظهار داشت: سگ‌ها علاوه بر اینکه از طریق شکار مستقیم تعداد حیات وحش را کاهش داده، می‌توانند باعث انتقال بیماری‌های بسیاری به حیات وحش شوند و حیات وحش شکننده کشور را از لحاظ بیماری آسیب‌پذیر کرده که در این زمینه برخی صاحب‌نظران معتقدند، سگ‌ها توانسته‌اند به تنهایی حدود ۲۰۰ گونه جانوری موجود در کره زمین را منقرض کنند.

کشف نخستین لوح حسابداری ۴۹۰۰ ساله در شهرستان خوارزم

حسابداران؛ مخترعان خط ایلامی

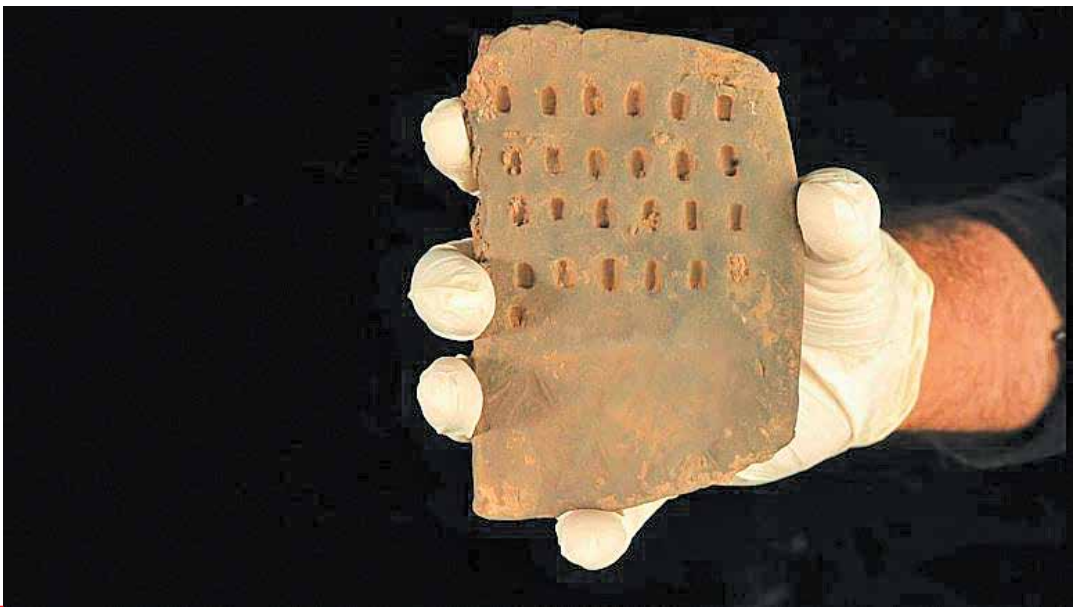
زهرا کشوری
خبرنگار

کاوش‌های باستان شناسان در شهرستان خوارزم در شهر سوخته به کشف یک لوح حسابداری ۴۹۰۰ ساله متعلق به دوره آغاز ایلامی منجر شد. کشف این گونه لوح‌ها در مناطق جنوب غربی ایران مثل خوزستان امری مسبوق به سابقه است. خوش‌الوح ایلامی کشف شده در دشت شوشان (شمال خوزستان) اطلاعات بسیار زیادی را از حسابداری، دفترداری و سرمایه‌داری به جهان معاصر داده است اما همان‌طور که «اسیدمنصور سجادی»، سرپرست هیأت کاوش شهر سوخته سیستان و بلوچستان می‌گوید برای نخستین بار است که باستان شناسان در شرقی‌ترین نقطه ایران یعنی در دشت لوت به چنین کشف «منحصر به‌فردی» دست می‌یابند. اهمیت پیدا شدن این لوح در آن است که بزج استثنائاتی، در تمام سرزمین‌های شرقی فلات ایران و کشورهای همسایه مانند افغانستان و پاکستان و ترکمنستان تاکنون متون نوشته پیدا نشده و این نخستین مورد پیدا شدن یک لوح مرتبط با حسابداری است.

سجادی این کشف را نشانه‌ای از ارتباط جامعه شهر سوخته سیستان و بلوچستان با مردم ایلام نو می‌داند. این باستان شناس مهم‌ترین نکته در ساختار این لوح را اثر مُهر استوانه‌ای ارسال‌کننده روی آن می‌داند و می‌گوید: «طبق ساختار این لوح، مُهر، کاملاً روشن است که مردم در آن دوره از سیستم حسابداری دهگانه استفاده می‌کردند، برخلاف سومری‌ها که سیستم حسابداری آنها بر اساس نظام شصت‌گانه بوده است.» آن چیزی از این ایلام نو در دست پژوهشگران است نشان می‌دهد که اغلب نوشته‌های این دوره مربوط به ساختمان‌ها و کاخ‌هاست. خط و کتاب در این دوره بیشتر در دستگاه و پادشاهان و فرمانروایان به نگاشته می‌شد. «حسین عبدودست»، استاد دانشگاه گیلان در تحلیل نشانه‌های خطی کتیبه‌های ایلامی و ارتباط آن با خطوط تقریبی در اسناد دوره اسلامی، اختراع خط در خوارزم نزدیک قدیم را نتیجه ثبت فعالیت‌های اقتصادی می‌داند. «فرزین ضایلیان» در کتاب خود ۵۰۰۰ سال مهندسی ایران می‌نویسد: «خط و نوشتار در آغاز برای حسابداری و ثبت محاسبات مالی به‌وجود می‌آمده، یعنی اول حساب و سپس

برای نخستین بار است که باستان شناسان در شرقی ترین نقطه ایران یعنی در دشت لوت به چنین کشف «منحصر به فردی» دست می یابند. اهمیت پیدا شدن این لوح در آن است که به جز استثنائاتی، در تمام سرزمین های شرقی فلات ایران و کشورهای همسایه مانند افغانستان و پاکستان و ترکمنستان تاکنون متون نوشته پیدا نشده و این نخستین مورد پیدا شدن یک لوح مرتبط با حسابداری است

ایلامی برای گسترش اقتصاد سرمایه‌داری در دشت شوشان را با بررسی الواح کشف شده نشان می‌دهد. به گفته او موضوع تعداد زیادی از متون محاسباتی و اداری آغاز ایلامی، کنترل و مدیریت نیروی کار رودنیاز در مناسبات اقتصادی نظیر تولید و توزیع محصولات کشاورزی و دامی و به احتمال کارگاه‌های تخصصی است که بیانگر وجود سازمان‌های متمرکز و نظام یافته اقتصادی است. به‌نظر می‌رسد در این دوره درآمد بیشتر را به دست آورند. باستان شناسان و پژوهشگران پاسخی برای این سؤال که چه میزان از سازوکار فعالیت‌های اقتصادی دوره آغاز ایلامی زیر نظر مستقیم

پانگه کاوش شهرستان سوخته

دولت یا معابد و یا بخش خصوصی بوده یا اسناد موجود، ندارند اما وجود نوعی انحصار در فعالیت‌های اقتصادی را قبول دارند. آنها تأکید می‌کنند بخش خصوصی بخشی از امور اقتصادی را در کنار دولت با معابد را در دست داشته است. کاوش‌ها و پژوهش‌ها در لوح‌های حسابداری بجا مانده از ایلامی‌ها مالکیت خصوصی، انحصارطلبی و بهره‌گیری از منابع انسانی توسط بنگاه‌های اقتصادی خصوصی را تأکید می‌کند. باستان شناسان همچنین رقابت بنگاه‌های اقتصادی را براساس این الواح تأکید و آن را نشانه‌هایی از اقتصاد سرمایه‌داری در دوره آغاز ایلامی می‌دانند. این الواح تجارت برون منطقه‌ای را هم تأیید می‌کند. تجارت توسط دولت مرکزی انجام می‌گرفته اما نشان‌هایی وجود دارد که بخش خصوصی با نظارت دولت مرکزی در این دوره وارد تجارت منطقه‌ای شده است. باستان شناسان تصویر کاملی برای بازسازی اقتصادی ایلام نو ندارند و بازخوانی آن را منوط به ادامه کاوش‌ها می‌دانند. همین مساله شاید یکی از دلایل اهمیت کشف لوح حسابداری در شهر سوخته را گوشزد می‌کند.

سپهر

میلیون ریالی برنامه «عرضه و تأمین» را با بودجه پیش‌بینی شده برای دیگر فصل‌های بودجه مقایسه کنیم. گویا آنکه بودجه برنامه «عرضه و تأمین» از همان سدسازی و انتقال آب ۹/۲ برابر کل بودجه بخش‌های «بهداشت و درمان»، ۶/۱۴ برابر بخش «حفاظت از محیط زیست» و ۳۰۰ برابر بخش «مسکن» است! شوربختانه باوجود تجربیات تلخ سال جاری در حوزه تأمین آب در استان‌های خوزستان، اصفهان، چهار محال و بختیاری و یزد، ساختار مدیریتی کشور، نه تنها همچنان بر تکرار تجربیات شکست خورده غیرنرم گذشته در خصوص مدیریت منابع آبی کشور پافشاری می‌کند، بلکه با عزمی جزم در پی تداوم و گسترش این شیوه مدیریتی شکست‌خورده بر دیگر مناطق کشور و از جمله در سه استان شمالی است. در همین راستا احداث دست‌کم ۱۱ سد دیگر در سه استان شمالی کشور و اجرای طرح‌های انتقال آب از این استان‌ها به خارج از حوضه در دستور کار دولت قرار دارد. انتظاری می‌رود مسئولان پروژه در سازمان حفاظت محیط زیست ضمن پایبندی به تعهدات خود و تلاش برای توجیه دولت و مجلس با هدف حذف ریف‌های مساله دار بودجه و پاکسازی لایحه پیشنهادی بودجه ۱۴۰۱ از طرح‌های ویرانگر آبی، اقدام فوری را در دستور کار قرار دهند.

طرح‌های مساله‌دار و فاقد مجوز زیست محیطی از جمله طرح شیرین‌سازی و انتقال آب دریاچه کاسپین نیز بار دیگر صاحب ردیف اختصاصی در بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور شده‌اند، اگرچه قضاوت در خصوص سرنوشت و متن نهایی بودجه سال ۱۴۰۱ هنوز زود است و تا زمانی که این لایحه از مجلس و کمیسیون‌های تخصصی خارج نشود نمی‌توان آن را قطعی دانست، اما نگاهی به کلیات لایحه پیشنهادی بیانگر آن است که گویا قرار نیست اتفاق خاصی در خصوص قطع تخصیص طرح‌های عمرانی فاقد مجوز ارزیابی زیست‌محیطی رخ دهد و احتمالاً قرار است تا «در بر همان پاشنه قدیم بچرخد».

■ **نگاهی به داده‌ها در لایحه پیشنهادی بودجه** بودجه پیش‌بینی شده برای «فصل آب» در لایحه پیشنهادی بودجه سال ۱۴۰۱ با افزایش

با وجود مخالفت وزارت نیرو و فعالان محیط زیست

سد فینسک بودجه گرفت!

وزیر نیرو در خصوص روش‌های تأمین منابع آبی استان سمنان که در واقع خط پطلانی بر بهانه جوی‌های تاریخی در خصوص کم آبی در استان سمنان بوده، روند احداث سد فینسک دست‌کم تا برگزاری جلسه اقناعی مورد نظر متوقف شود، اما نه تنها چنین نشد که حسب گزارش‌ها و بازدیدهای میدانی، با وجود سرمای شدید منطقه، عملیات احداث سد فینسک همچنان ادامه دارد و حتی بازدید اخیر رئیس سازمان حفاظت محیط زیست که با ممانعت از حضور سازمان‌های مردم‌نهاد حوزه محیط زیست و منابع طبیعی منطقه برگزار شده بود

از سوی دیگر انتشار متن و جزئیات لایحه بودجه کل کشور در سال ۱۴۰۱ نشان داد که نمی‌توان چندان به توقف «مدیریت‌سازه محور» به‌طور عام در کشور و توقف احداث سد فینسک به شکل خاص امیدوار بود، چرا که برای سد فینسک در بودجه سال ۱۴۰۱ مبلغ ۹۶۰۰ میلیون ریال اعتبار در نظر گرفته شده است و باز این درحالی است که بنا بر اظهار نظر علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست قرار بود تا طرح‌های عمرانی فاقد مجوز ارزیابی زیست محیطی از این بودجه بشدت بسته سال ۱۴۰۱ حذف شوند، اما نه تنها چنین نشد که تا این لحظه شاهد آن بوده‌ایم که بسیاری از

پس از پیگیری‌های سازمان‌های مردم‌نهاد حوزه محیط زیست و منابع طبیعی کشور و اظهارات کارشناسی وزیر نیرو در جلسه شورای اداری استان سمنان و تأکید شخص وزیر بر اینکه «آب منتقل شده از خطریکوه مازندران می‌تواند نیاز آب شرب سمنان را به‌طور کامل برطرف نماید و این که مصرف آب در بخش کشاورزی استان سمنان بالاتر از میانگین کشوری قرار دارد و آب بخش صنعت با تصفیه پساب‌های صنعتی به مقدار ۳۰۰ لیتر در ثانیه قابل تأمین شدن است»، رئیس دفتر رئیس‌جمهور طی نامه شماره ۸۸۲۸۲ مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۵ خطاب به وزیر نیرو دستور داد تا «با هدف رفع تعارض و اختلافات بین بخشی و متقاعدسازی ذینفعان پروژه تا حصول توافق اجماعی با وزارت جهاد کشاورزی، سازمان حفاظت محیط زیست، استانداری مازندران و نمایندگان آن استان تشکیل جلسه داده و گزارش آن را برای استحضار به رئیس‌جمهور ارائه نمایند.»

انتظاری می‌رفت پس از صدور نامه دفتر رئیس‌جمهور و همچنین اظهارات کارشناسانه

حافظ رضا کزازی کارشناس ارشد خاک و آب

کانال‌های چاقالی و خوزنی، بمیاز آب از نکارود و ایجاد کانال جدید از راهکارهای اجرایی نجات خلیج گرگان به شمار می‌رود. «محمدرضا ملاعباسی» متخصص بیان‌زدایی و بیان‌های ساحلی استان گلستان گفت: اگر روند تبادلات

آغاز شمارش معکوس مرگ یک زیستگاه ارزشمند

تبادل آبی خلیج گرگان با خزر قطع شد

گرگان- پیش‌بینی تلخ کارشناسان درسال ۹۸ تحقق پیدا کرد و تبادل آبی خلیج گرگان با خزر دردی ۱۴۰۰ قطع شد. برای نخستین بار در چند دهه اخیر با کاهش دبی آب ورودی و افزایش گل و لای در کانال‌های آب‌رسان، ارتباط خلیج گرگان و دریای خزر قطع و با غیرممکن شدن تردد هزاران ماهیگیر بندر ترکمن، بندرگز و شهرهای شرقی مازندران از این پهنه آبی به دریا، شمارش معکوس برای مرگ تدریجی خلیج گرگان آغاز شد. پیش از این غلامحسین اژه‌ای رئیس قوه قضائیه خواستار حل مشکل خلیج گرگان شده بود. وضعیت خشک شدن خلیج گرگان پای سازمان بازرسی را هم به موضوع باز کرد. سازمان نقشه‌برداری کشور هم سرعت خشک شدن خلیج گرگان را بسیار نگران‌کننده توصیف کرده بود. مشاهدات خبرنگار ایرنا نشان می‌دهد از اوایل دی ۱۴۰۰ تبادل آبی خلیج گرگان

حتی خانگی از مراکز جمعیتی شهری یا روستایی پیرامون خلیج گرگان روانه خلیج گرگان می‌شود که سبب شده وضع کیفی آب خلیج گرگان در شرایط نامناسبی قرار بگیرد و باعث تجمع سموم ناشی از فعالیت‌های کشاورزی در سواحل شود. او گفت: در زمان حاضر ارتفاع آب کانال چاقالی به عنوان تنها مسیر ارتباطی خلیج گرگان با دریای خزر فقط چند سانتیمتر است و حتی یک قایق پارویی هم نمی‌تواند از آن عبور کند که این شرایط تاکنون سابقه نداشته.

عبدالجلال ایری، نماینده مردم شریف غرب گلستان نیز گفت: تا سال گذشته لایروبی کانال‌های آشوراده و چاقالی دغدغه ما برای افزایش تبادل آبی خلیج گرگان با دریای خزر بود اما اکنون این دالان‌ها کارآیی خود را از دست داده‌اند و دیگر آب مؤثری در این کانال‌ها جریان ندارد.